

Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK
TAVASZI IDŐSZAK

MATEMATIKA

≡ Izpitna pola 1 ≡

1. feladatlap

Osnovna raven

Alapszint

Sreda, 2. junij 2004 / 120 minut
2004. június 2., szerda / 120 perc

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko,
žepni računalnik brez grafičnega zaslona in brez možnosti simboličnega računanja,
šestilo in 2 trikotnika, lahko tudi ravnilo.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.*

*Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat, ceruzát,
radírt, csak műveleteket végző zsebszámológépet, körzőt és 2
háromszögvonalzót vagy vonalzót hoz magával.
A jelölt két értékelőlapot és két vázlatlapot is kap.*

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.
A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

*Ta pola ima 20 strani, od tega 2 prazni.
A feladatlap terjedelme 20 oldal, ebből 2 üres.*

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej izpitni poli je 12 nalog, rešujete vse, in sicer na strani, kjer je besedilo naloge. **Ocenjevalci ne bodo pregledovali konceptnih listov.**

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte. Grafe funkcij rišite s svinčnikom. Pazite, da bo Vaš izdelek pregleden in čitljiv. Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vmesnimi računi in sklepi.

Na strani 4 in 5 je standardna zbirka zahtevnejših formul, ki jih ni treba znati na pamet. Morda si boste s katero med njimi pomagali.

Število točk, ki jih lahko dosežete je 72. **Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, nejasne in nečitljive rešitve se ovrednotijo z nič (0) točkami. Če ste nalogo reševali na več načinov, nedvoumno označite, katero rešitev naj ocenjevalec točkuje.**

Vsako nalogo skrbno preberite. Rešujte premišljeno. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót! Semmit se hagyjon ki!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassa vagy írja be kódszámát (a feladatlap jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra)!

Ez a feladatlap 12 feladatot tartalmaz. Mindegyiket oldja meg, és pedig azon az oldalon, ahol a feladat található. **Az értékelők a vázlatlapokat nem nézik át.**

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon! A rossz válaszait húzza át! A függvénygrafikonokat ceruzával rajzolja be! Ügyeljen arra, hogy munkája áttekinthető és olvasható legyen! A feladat megoldásának világosan és korrekten kell mutatnia az eredményhez vezető utat, a közbeeső számításokkal és következtetésekkel együtt.

A 4. és 5. oldalon található a képletek standard gyűjteménye, amelyet nem kell fejből tudnia, de amely egy része talán segítségére lehet a feladatok megoldásában.

Összesen 72 pont érhető el. **A ceruzával írt, valamint a zavaros és olvashatatalan válaszokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ha a feladatot többféleképpen oldotta meg, egyértelműen jelölje, melyik megoldást értékeli.**

Figyelmesen olvassa el mindegyik feladatot, majd megfontoltan oldja meg őket! Bízzon önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk.

Formule

- $a^{2n+1} + b^{2n+1} = (a + b)(a^{2n} - a^{2n-1}b + a^{2n-2}b^2 - \dots + a^2b^{2n-2} - ab^{2n-1} + b^{2n})$
- Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$
- Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a + b + c}{2}$
- Kotne funkcije polovičnih kotov:

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}} ; \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}} ; \operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$
- Kotne funkcije trojnih kotov:

$$\sin 3x = 3 \sin x - 4 \sin^3 x, \cos 3x = 4 \cos^3 x - 3 \cos x$$
- Adicijski izrek:

$$\sin(x + y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x + y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\operatorname{tg}(x + y) = \frac{\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y}{1 - \operatorname{tg} x \operatorname{tg} y}$$
- Faktorizacija:

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x + y}{2} \cos \frac{x - y}{2}, \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x + y}{2} \sin \frac{x - y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x + y}{2} \cos \frac{x - y}{2}, \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x + y}{2} \sin \frac{x - y}{2}$$

$$\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}, \operatorname{ctg} x \pm \operatorname{ctg} y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \sin y}$$
- Razčlenitev produkta kotnih funkcij:

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x + y) - \cos(x - y)];$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x + y) + \cos(x - y)];$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x + y) + \sin(x - y)]$$
- Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$:

$$d(T_0, p) = \left| \frac{ax_0 + by_0 - c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right|$$
- Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$
- Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{c}{a}$; $a > b$
- Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{c}{a}$, a je realna polos.
- Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$
- Integrala:

$$\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C, \int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \operatorname{arc} \sin \frac{x}{a} + C$$

KÉPLETEK

- $a^{2n+1} + b^{2n+1} = (a + b)(a^{2n} - a^{2n-1}b + a^{2n-2}b^2 - \dots + a^2b^{2n-2} - ab^{2n-1} + b^{2n})$
- *A derékszögű háromszög magasságtétele és befogótétele:* $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$
- *A háromszög köré írt kör és a háromszögbe írt kör sugara:* $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$

- *A félszögek szögfüggvényei:*

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}} ; \cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}} ; \operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$$

- *A szög háromszorosának szögfüggvényei:*

$$\sin 3x = 3 \sin x - 4 \sin^3 x, \cos 3x = 4 \cos^3 x - 3 \cos x$$

- *Addíciós tételek:*

$$\sin(x + y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$$

$$\cos(x + y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$$

$$\operatorname{tg}(x + y) = \frac{\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y}{1 - \operatorname{tg} x \operatorname{tg} y}$$

- *Tényezőkre bontás:*

$$\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}, \cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}, \operatorname{ctg} x \pm \operatorname{ctg} y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \sin y}$$

- *A szögfüggvények szorzatának felbontása:*

$$\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x + y) - \cos(x - y)];$$

$$\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x + y) + \cos(x - y)];$$

$$\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x + y) + \sin(x - y)]$$

- *A $T_0(x_0, y_0)$ pont távolsága az $ax + by - c = 0$ egyenestől:*

$$d(T_0, p) = \left| \frac{ax_0 + by_0 - c}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right|$$

- *Az $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$ csúcsú háromszög területe:*

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$

- *Ellipszis:* $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{c}{a}$; $a > b$

- *Hiperbola:* $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{c}{a}$, az a a valós féltengely

- *Parabola:* $y^2 = 2px$, fókuszpont $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$

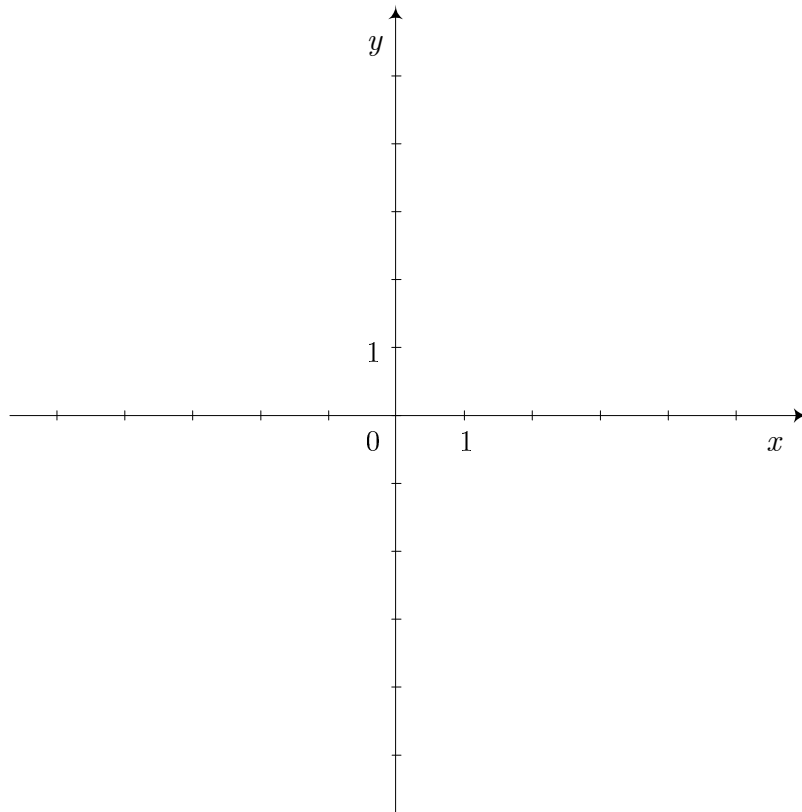
- *Integrálok:*

$$\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C, \int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \operatorname{arc} \sin \frac{x}{a} + C$$

01. Narišite premici $y = x - 1$ in $y = -x + 3$. Izračunajte ploščino trikotnika, ki ga premici oklepata z abscisno osjo.

Ábrázolja az $y = x - 1$ és $y = -x + 3$ egyeneseket! Számítsa ki annak a háromszögnek a területét, amelyet az egyenesek és az abszcisszatengely határoznak meg!

(5 točk/pont)

02. Cena izdelka po 25-odstotni podražitvi znaša 4.200,00 SIT . Izračunajte prvotno ceno izdelka. Za koliko tolarjev preveč je trgovina podražila izdelek, če je bila dovoljena le 20-odstotna podražitev?

A termék ára 25 százalékos drágulás után 4.200,00 SIT . Számítsa ki ennek a terméknek az eredeti árát! Hány tollárral lépte túl a bolt a termék áremelését, ha csak 20 százalékos drágulás volt engedélyezve?

(5 točk/pont)

03. Izračunajte, za katere x so $x^2 - 7$, $1 - x$, 2 zaporedni členi padajočega geometrijskega zaporedja.

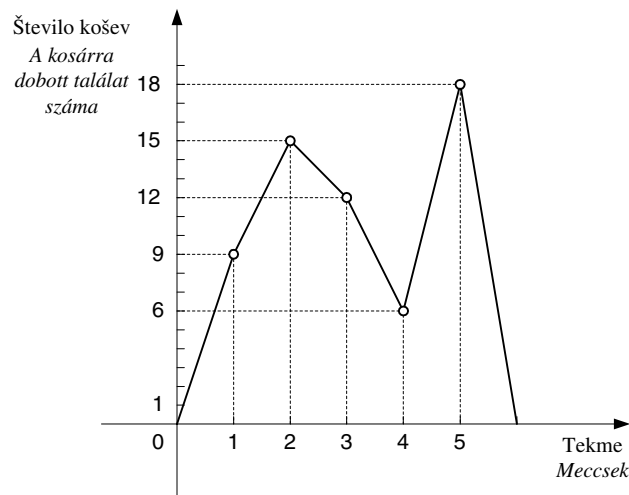
Számítsa ki azokat az x értékeket, amelyekre az $x^2 - 7$, $1 - x$ és a 2 tagok egy csökkenő mértani sorozat egymást követő elemei lesznek!

(6 točk/pont)

04. Marko in Žiga igrata košarko. Marko je odigral pet tekem, Žiga pa tri. Število košev, ki jih je na posameznih tekmah dosegel Marko, je prikazano s frekvenčnim poligonom:

Marko és Žiga kosárlabdáznak. Marko öt meccset játszott, Žiga pedig hármat. Marko egyes meccseken dobott találatainak számát a relatív gyakoriság poligonja mutatja:

Število košev, ki jih je dosegel Žiga, pa s tabelo:
Žiga találatainak számát a táblázat mutatja:

	Število košev A kosárra dobott találat száma
1. tekma 1. meccs	x
2. tekma 2. meccs	9
3. tekma 3. meccs	17

Koliko košev je dosegel Žiga na prvi tekmi, če sta imela oba enako povprečje na tekmo?

Hány találatot ért el Žiga az első meccsen, ha meccsenként mindkettőjüknek egyenlő volt az átlaga?

(6 točk/pont)

05. Diagonali romba $ABCD$ merita $e = |AC| = 16$ cm in $f = |BD| = 12$ cm . Izračunajte dolžino stranice romba in njegovo ploščino.

Az $ABCD$ rombusz átlói $e = |AC| = 16$ cm és $f = |BD| = 12$ cm . Számítsa ki a rombusz élének a hosszát és a rombusz területét!

(5 točk/pont)

06. Točki $A(5, 2)$ in $B(-1, -2)$ sta krajišči enega od premerov krožnice. Izračunajte središče in polmer te krožnice ter zapišite njeno enačbo.

Az $A(5, 2)$ és $B(-1, -2)$ pontok a kör egyik átmérőjének két szélső pontja. Számítsa ki a kör középpontját és sugarát, és írja fel a kör egyenletét!

(6 točk/pont)

07. Rešite enačbo $\sin x + \cos^2 x - \sin^2 x = 1$.

Oldja meg a $\sin x + \cos^2 x - \sin^2 x = 1$ egyenletet!

(6 točk/pont)

08. Rešite enačbo $\frac{\log 20 + \log x}{\log(5x + 1)} = 2$.

Oldja meg a $\frac{\log 20 + \log x}{\log(5x + 1)} = 2$ egyenletet!

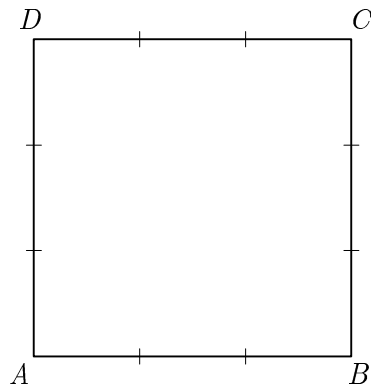
(6 točk/pont)

09. Na sliki je kvadrat $ABCD$ s stranico dolžine 3. Narišite vektor $\vec{x} = 2\vec{AB} - \frac{1}{3}\vec{AD}$. Izračunajte natančno dolžino vektorja $\vec{x}$ ter na minuto natančno kot φ med vektorjema $\vec{x}$ in $\vec{AB}$.

Az ábrán levő ABCD négyszög éle 3. Részolja meg az $\vec{x} = 2\vec{AB} - \frac{1}{3}\vec{AD}$ vektort!

Pontosan számítsa ki az $\vec{x}$ vektor hosszát! Számítsa ki fokperc pontossággal az $\vec{x}$ és az $\vec{AB}$ vektorok által közbezárt φ szöget!

(7 pont)

10. Dano je kompleksno število $z = 3 - 2i$. Izračunajte kompleksno število $w = z^2 - z^{-1} \cdot |z|^2$. Rezultat zapišite v obliki $w = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$).

Adott a $z = 3 - 2i$ komplex szám. Számítsa ki a $w = z^2 - z^{-1} \cdot |z|^2$ komplex számot! Az eredményt írja fel $w = a + bi$ ($a, b \in \mathbb{R}$) alakban!

(7 točk/pont)

11. Izračunajte kot, pod katerim graf funkcije $f(x) = \frac{x-2}{x}$ seka abscisno os. Kot zapišite na stotinko stopinje natančno.

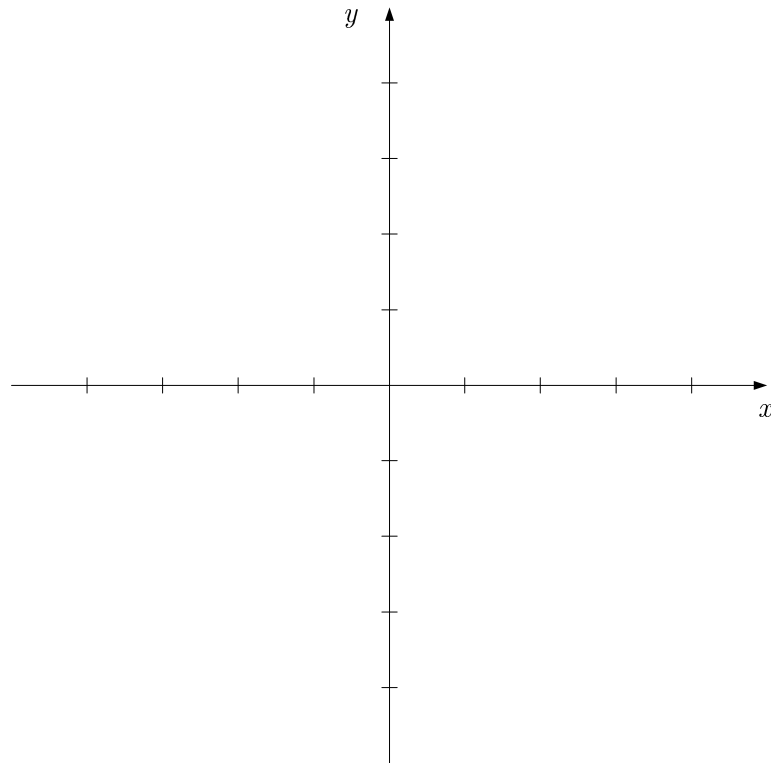
Számítsa ki azt a szöget, amelyben az $f(x) = \frac{x-2}{x}$ függvény grafikonja metszi az abszcisszatengelyt! A szöget írja fel szögfokszázad pontossággal!

(6 točk/pont)

12. V dani koordinatni sistem narišite paraboli $y = 1 - x^2$ in $y = 4 - 4x^2$. Izračunajte ploščino lika, ki ga omejujeta dani paraboli.

Az adott koordináta-rendszerben ábrázolja az $y = 1 - x^2$ és az $y = 4 - 4x^2$ parabolákat! Számítsa ki azon síkidom területét, amelyet az adott parabolák határolnak!

(7 točk/pont)

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL